Versnellingsaanpak Isolatie: ins en outs van het SMP

Haskoning
Enhancing Society Together

FAKTON
ENERGY

EMMA

CE Delft
Committed to the Environment

SERVICEPUNT
DUURZAME ENERGIE

Ga staan als je...

Ga staan als je ergens woont

Blijf staan als je ooit je huis hebt geïsoleerd of hebt laten isoleren.

Ga zitten als je vóór het isoleren hebt laten onderzoeken of er vogels of vleermuizen in je huis woonden.

Ga zitten [illegible]je vóór het isoler[illegible]hebt laten onder[illegible] vogels of vl[illegible] huis w[illegible]en.

Versnellings-aanpak Isolatie: ins en outs van het SMP

- De isolatieopgave en het bredere programma
- Natuurvriendelijk isoleren: welke routes zijn er?
- Het SMP in de praktijk: van gemeente tot inwoner
- Eerste resultaten en ontwikkelingen binnen de SMP-pijler
- Wat betekent dit voor jouw werk?

SERVICEPUNT
DUURZAME ENERGIE

Programma Versnellen Isolatieopgave

SERVICEPUNT
DUURZAME ENERGIE

Aanleiding programma

Gemeenten ervaren knelpunten

Beschikbaarheid SPUK-LAI subsidie

SPDE Community & Consortium

Krachten en middelen bundelen, vanuit SPDE community & infrastructuur

Haskoning FAKTON ENERGY EMMA CE Delft

SERVICEPUNT DUURZAME ENERGIE

Programmadoel

Gemeenten helpen knelpunten in de isolatieopgave op te lossen door regionale samenwerking.

Beoogde impact

De isolatieopgave versnellen,

met oog voor natuurvriendelijk isoleren

Behapbaar voor gemeenten,

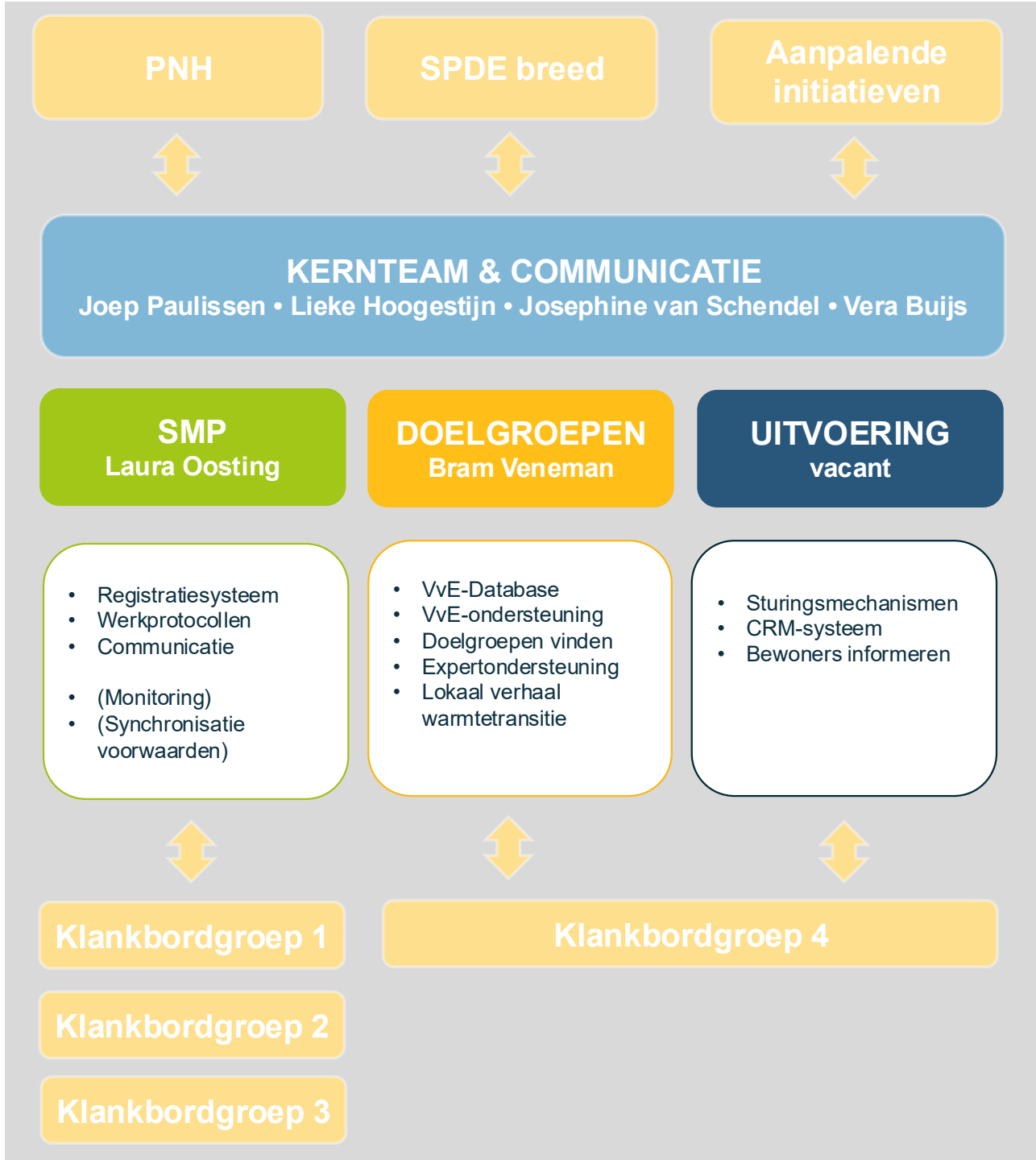
bewoners en ketenpartijen

Haskoning FAKTON ENERGY EMMA CE Delft

Organisatie & planning

- **Eind 2025**: Behoefte intake gemeenten
- **Q.1 2026:** Plan van aanpak
- **Q.2 2026:** Opstart, inrichting
- **Vandaag:** Eerste resultaten

- **Q.1 2029** einde programma

Natuurvriendelijk isoleren: de verschillende routes

Welke routes zijn er om natuurvriendelijk te isoleren?

Individuele route

Per woning of project

Ecologisch onderzoek en indien nodig een individuele vergunning

Vergunningsvrij als beschermde soorten en hun verblijfplaatsen niet worden aangetast

Soortenmanagementplan

Gebiedsgerichte aanpak via gemeenten

Ecologisch onderzoek en vergunning op gebiedsniveau

Inwoners kunnen onder voorwaarden gebruikmaken van de gemeentelijke vergunning

Steeds meer gemeenten werken aan een SMP

Landelijke gedragscode

Tijdelijke overbruggingsroute

Onder voorwaarden spouwmuurisolatie zonder individuele vergunning

Gebaseerd op eDNA-onderzoek

In ontwikkeling – beoogd medio 2027

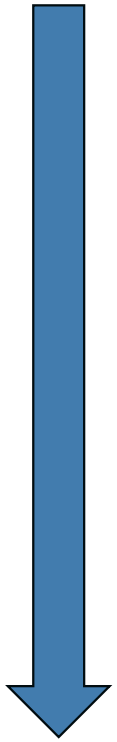
Beoogde tijdlijn

De Gedragscode, eDNA Regeling en BRL:

- 2025/2026: ontwikkeling en afstemming partijen;
- Gewenste instemming partijen: Q4-2026;
- Na instemming; Q4-’26, start consultatiefase;
- Midden ‘27: Aanwijzing ministeriele regelingen;

- Evaluatie: in jaar 4;
- Einde looptijd gedragscode: 5 jaar

Nu

2032

SMP:

- Verdere uitrol SMP aanpak;

- (nagenoeg) landelijke SMP aanpak beschikbaar.

Haskoning FAKTON ENERGY EMMA CE Delft

SERVICEPUNT DUURZAME ENERGIE

Het SMP in de praktijk

Klantreis: isolatie

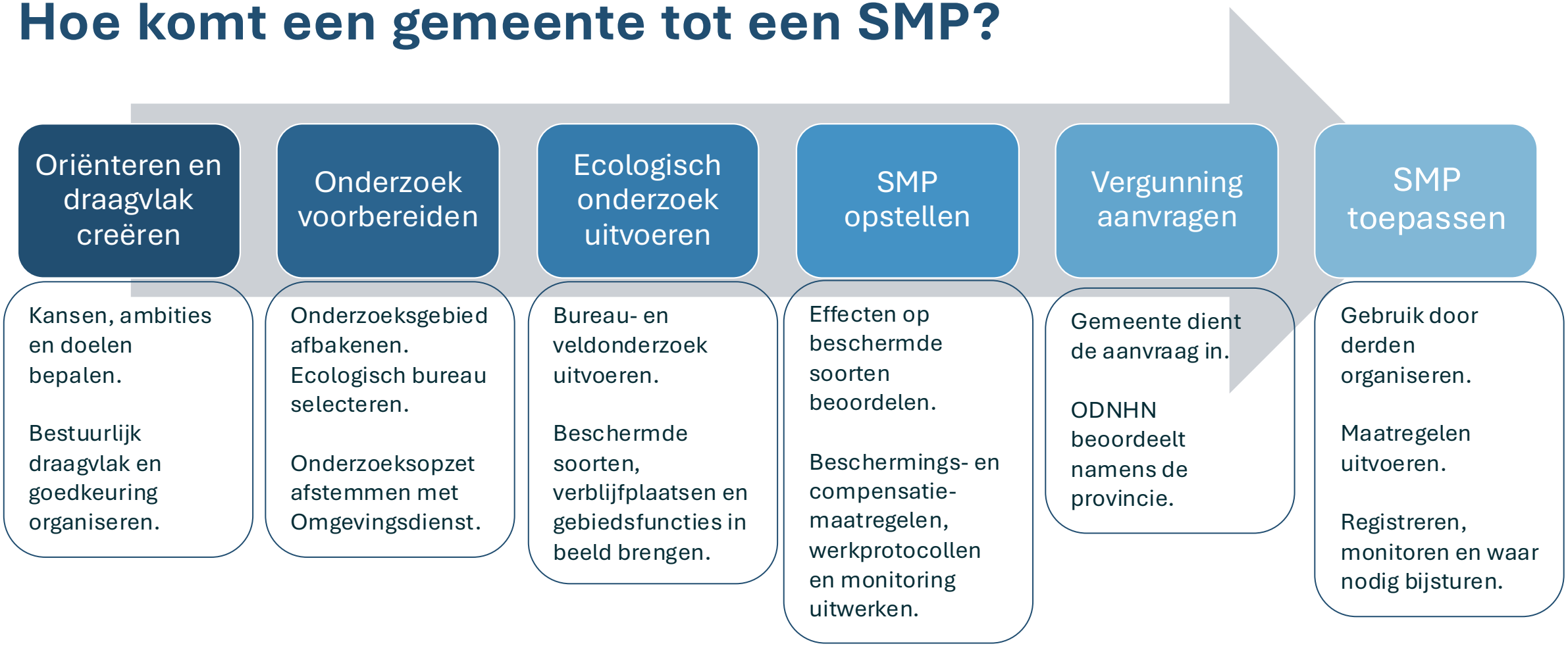
Hoe partijen samenhangen in de versnelling van de isolatieopgave.

Fasen	Kader stellen	Vergunning verkrijgen	Isoleren	Handhaven
Gemeente		SMP opstellen Vergunning aanvragen	Vergunning doorschrijven	
Bewoners			Ik wil isoleren!	Getoetst worden
Provincie / OD	Kader stellen: soortenbehoud	Verlenen		Toetsen Handhaven
Aannemers	Kader krijgen: certificering		Uitvoeren	Getoetst worden

Haskoning FAKTON ENERGY EMMA CE Delft

SERVICEPUNT DUURZAME ENERGIE

Hoe komt een gemeente tot een SMP?

Bewonersreis: isoleren onder een SMP

Wat maakt een inwoner mee die wil isoleren onder een soortenmanagementplan (SMP)?

Brede klantreis	**Kader stellen** *gemeente regelt SMP*	**Vergunning verkrijgen** *gemeente regelt vergunning*	**Isoleren** *hier ingezoomd: de bewonersreis*		**Handhaven** *controle en handhaving door OD*	
Bewonersreis	**1 Bereikt worden**	**2 Oriënteren**	**3 Melden & aanvragen**	**4 Offerte & inhuren**	**5 Uitvoeren**	**6 Afmelden & nazorg**
Ik denk...	*Ik hoor dat isoleren voor mij kan (of moet).*	*Mijn huis moet geïsoleerd. Ik wil een dakkapel.*	*Ik weet wat ik mag en moet, en waar ik me meld.*	*Ik weet wie het gaat doen.*	*Het wordt gedaan.*	*Het is klaar.*
Mijn vragen	• Is dit iets voor mij? • Wat levert het me op? • Waar begin ik?	• Wat mag ik? Wat moet ik? • Wat kan ik zelf? • Wie heb ik nodig? • “Hoezo vleermuizen?”	• Melding of vergunning? • Bij wie meld ik me? • Wat lever ik aan? • Wie mag het werk doen?	• Wat kost het? • Hoe lang duurt het? • Werkt de aannemer volgens het SMP?	• Moet ik tussentijds iets melden? • Waar meld ik dat?	• Hoe laat ik zien dat het gelukt is? • Ben ik tevreden?
Wie kom ik tegen	Gemeente, energieloket, communicatiebureau	Gemeente, energieloket (DuBo/REL), SPDE, aannemer, OD	Gemeente (doorschrijven SMP), OD, energieloket	Aannemer, energieloket	Aannemer, gemeente, OD	Gemeente, OD, energieloket (nazorg)
Wat krijg of lever ik	Ik krijg informatie via brief, website of een keukentafelgesprek	Informatie over mijn huis en wat er mag	Melding / aanvraag, huidige en geplande situatie, maatregelen	Offerte, contract, plan, tijdspad	Melding, actuele situatie, foto’s, tekeningen	Eindsituatie, genomen maatregelen, bewijsstukken
Pijlers	**Doelgroepen**					
		SMP				
			Uitvoering			

Haskoning · FAKTON ENERGY · EMMA · CE Delft

SERVICEPUNT DUURZAME ENERGIE

Hoe ondersteunen we bij het SMP

Van plan van aanpak naar eerste resultaten

Stap 1: Ambitie bepalen

Administratieve lasten beperken en de uitvoering van SMP's binnen Noord-Holland vereenvoudigen en uniformeren.

Stap 2: De basis leggen

Inventariseren: bestaande aanpakken en goede voorbeelden ophalen.

Verdiepen: behoeften en knelpunten bespreken met gemeenten en deskundigen.

Bundelen: praktijkvoorbeelden, inzichten en aandachtspunten voor registratiesystemen, werkprotocollen en communicatie samenbrengen in de Handreiking Werken met het SMP.

Stap 3: Naar de praktijk

Oplossingen verder uitwerken, toetsen en waar mogelijk beschikbaar maken voor gemeenten.

Haskoning FAKTON ENERGY EMMA CE Delft

SERVICEPUNT DUURZAME ENERGIE

Hoe ondersteunen we gemeenten bij het SMP?

SPDE

Werkprotocollen
Duidelijke en zoveel mogelijk uniforme werkwijzen voor natuurvriendelijk isoleren.

Registratiesysteem
Administratieve lasten beperken en het gebruik van de gemeentelijke vergunning ondersteunen.

Communicatie
Eenduidige informatie voor inwoners en bedrijven over de regels en mogelijkheden.

PNH

Monitoring soorten
Duidelijkheid over monitoringseisen en het rapporteren van ecologische resultaten.

Synchronisatie vergunningsvoorwaarden
Meer duidelijkheid en uniformiteit in de voorwaarden voor vergunningverlening.

Werkprotocollen: waarom en wat willen we bereiken?

Waarom?

- Werkprotocollen vertalen de voorwaarden van de SMP-vergunning naar concrete maatregelen voor de uitvoering.
- Werkprotocollen verschillen per gemeente en zijn vaak omvangrijk en technisch.
- Gemeenten hebben behoefte aan duidelijkheid en meer uniformiteit, zodat inwoners en uitvoerende bedrijven weten wat er van hen wordt verwacht.

Beoogd resultaat

- Inzicht in bestaande werkprotocollen en goede voorbeelden.
- Duidelijkheid over ecologische voorwaarden en maatregelen per type werkzaamheid.
- Meer eenduidige en praktisch toepasbare werkprotocollen, met ruimte voor lokaal maatwerk.

Werkprotocollen - voortgang

Waar staan we nu?

- Bestaande werkprotocollen en praktijkervaringen van gemeenten verzameld en vergeleken.
- Verschillende manieren van indelen en toepassen van werkprotocollen in beeld gebracht.
- Belangrijkste aandachtspunten en praktijkvoorbeelden gebundeld in de Handreiking Werken met het SMP.

Wat vraagt nog aandacht?

- Bepalen welke onderdelen van werkprotocollen verder kunnen worden gestandaardiseerd.
- Ecologische voorwaarden vertalen naar begrijpelijke en uitvoerbare instructies.

Praktijkvoorbeeld: één doel, verschillende aanpakken

Gemeente X

Indeling naar ecologisch effect

Drie generieke werkprotocollen:

- Verstoren van verblijfplaatsen
- Tijdelijk ongeschikt maken van verblijfplaatsen
- Vernietigen van verblijfplaatsen

Werkzaamheden met vergelijkbare ecologische gevolgen vallen onder hetzelfde protocol.

Gemeente Y

Indeling naar type werkzaamheid

Afzonderlijke protocollen voor bijvoorbeeld:

- Spouwmuurisolatie
- Binnen- en buitendakisolatie
- Dakkapellen en dakramen
- Sloop- en nieuwbouw

Gebruikers kunnen direct het protocol vinden dat hoort bij hun werkzaamheden.

Registratiesysteem

Waarom?

- Het gebruik van de SMP-vergunning vraagt om het toepassen werkprotocollen bij werkzaamheden en maatregelen.
- Gemeenten en hebben behoefte aan verlaging van de administratieve last.
- Een goed registratiesysteem helpt om met lage inspanning zicht te houden op de werkzaamheden, de verblijfplaatsen, het gebruik van de vergunning en het voeren van de salderingsboekhouding.

Beoogd resultaat

- Inzicht in databehoefte van de Omgevingsdienst voor toetsing en handhaving
- Inzicht in bestaande registratiesystemen, registratieprocessen en behoeften van gemeenten.
- Zicht op een vereenvoudigd en waar mogelijk geautomatiseerd verwerkingsproces.
- Overzicht van mogelijke oplossingen en hun voor- en nadelen.

Registratiesysteem: waar staan we nu?

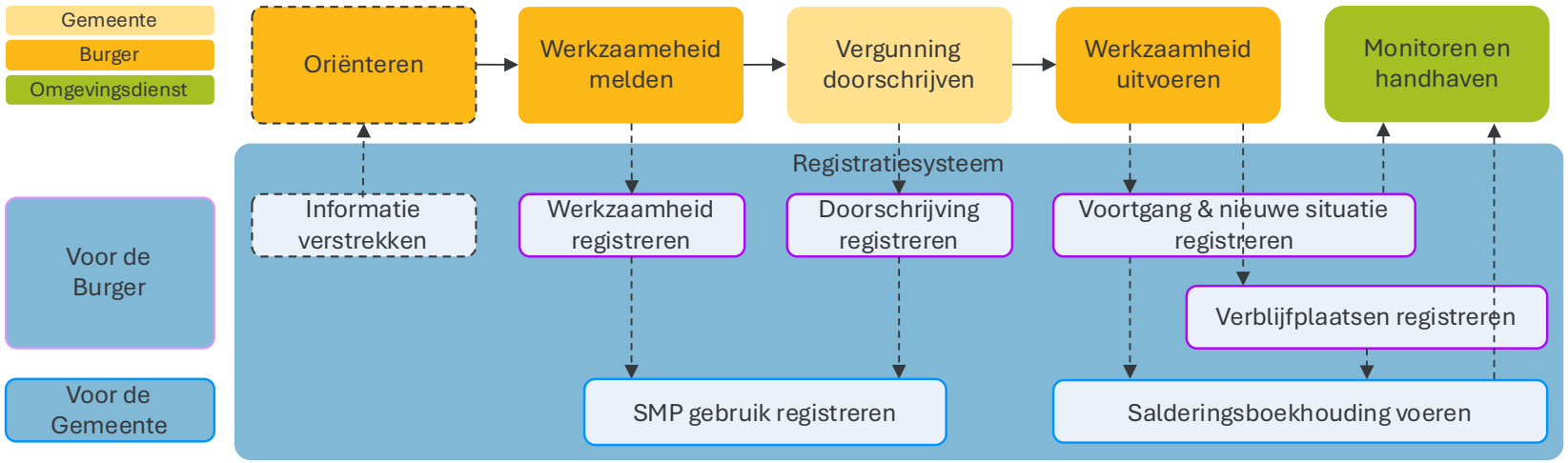
Waar staan we nu?

- Praktijkervaringen, werkwijzen en behoeften bij Noord-Hollandse gemeenten worden opgehaald via een vragenlijst.
- Registratieproces en belangrijkste functies van een registratiesysteem in basis uitgewerkt.
- Inzichten en aandachtspunten gebundeld in de Handreiking Werken met het SMP.

Wat vraagt nog aandacht?

- Bepalen welke vervolgstappen wenselijk en haalbaar zijn voor gemeenten.
- Bepalen hoe gemeenten het meest effectief te ondersteunen.
- Inzicht in beschikbare systemen en ontwikkelingen in de markt, vergelijken van mogelijke oplossingen.

Handreiking

- Waar past een Registratiesysteem in de klantreis van een burger.
- Welke functies heeft een Registratiesysteem, voor burgers en voor de Gemeente.
- Welke systemen om het registratiesysteem heen spelen (mogelijk) een rol
- Welke gegevensstromen zijn er tussen die systemen

Communicatie: waarom en wat willen we bereiken?

Waarom?

- Inwoners en isolatiebedrijven zijn niet altijd op de hoogte van de regels rondom natuurvriendelijk isoleren.
- Onduidelijkheid over de regels en verantwoordelijkheden kan leiden tot verkeerde uitvoering en ecologische schade.
- Gemeenten hebben behoefte aan eenduidige en begrijpelijke communicatie over het SMP en de mogelijkheden om te isoleren.

Beoogd resultaat

- Inzicht in bestaande communicatiemiddelen en goede voorbeelden.
- Een helder en eenduidig verhaal over het belang van natuurvriendelijk isoleren en het SMP.
- Praktische communicatiemiddelen die gemeenten kunnen gebruiken en aanpassen aan hun eigen situatie.

Communicatie: waar staan we nu?

Waar staan we nu?

- Communicatievoorbeelden en ervaringen van verschillende Noord-Hollandse gemeenten opgehaald.
- Inzichtelijk gemaakt welke communicatie nodig is in verschillende fasen van het SMP en voor verschillende doelgroepen.
- Praktijkvoorbeelden en aandachtspunten gebundeld in de Handreiking Werken met het SMP.

Wat vraagt nog aandacht?

- De opgehaalde inzichten vertalen naar herbruikbare communicatiematerialen.
- Gemeenten ondersteunen bij het kiezen van de juiste boodschap, doelgroep en communicatiemomenten.
- Communicatie over het SMP afstemmen op de bredere isolatieaanpak.

Praktijkvoorbeelden

- Aandacht voor soortenbescherming op natuurlijke momenten (Dijk en Waard)
  - **Uitdelen vleermuiskasten rond dierendag**
  - **Excursie tijdens nacht van de vleermuis**
  - **Gastlessen bij basisschool**
- Media-aandacht voor ecologisch onderzoek (Landsmeer)
  - **Lokale omroep, wethouder en raadsleden uitgenodigd bij vangen van vleermuizen**
- Uitkomsten ecologisch onderzoek breed bekendmaken (Amsterdam)
  - **Presentatie voor inwoners, interne collega's en stadsdeelraden**

Vragen?

Monitoring instandhouding soorten

Provincie werkt met de Omgevingsdienst aan helderheid over benodigde monitoring.

Waarom?

- Door monitoring kunnen we de ontwikkelingen van de beschermde soorten in de gaten houden en kan er tijdig worden bijgestuurd als dat nodig is.
- Gemeenten hebben gevraagd om hier helderheid in te verschaffen.
- Monitoring is een cruciaal onderdeel om de staat van instandhouding gedurende de periode van de SMP-vergunning te waarborgen, daarmee is het van belang voor de vergunningverlening.

Beoogd resultaat:
Deze leidraad geeft gemeenten helderheid over hoe monitoringsplan voor een SMP eruit moet komen te zien. In overleg kan worden afgeweken van richtlijnen dit document.

Waar staan we nu?
Een eerste concept is opgesteld. Reflectie van Vogelbescherming en Zodion is binnen. Aanpassingen zijn nodig. We gaan in gesprek met ODNHN over implementatie en communicatie.

Synchronisatie voorwaarden vergunningen

Provincie en ODNHN werken aan formats en duidelijkheid over de voorwaarden voor vergunningverlening.

Waarom?

Vanuit gemeenten is de vraag gekomen om vooraf zoveel mogelijk helderheid te geven over wat zij moeten opleveren voor vergunningverlening. Verder zou dit ook moeten kunnen leiden tot werkprotocollen voor de isolatiesector.

Beoogd resultaat:

Waar mogelijk gestandaardiseerde formats per onderdeel van de SMP aanvraag en ODNHN plaatst zoveel mogelijk informatie op website, inclusief voorbeelden.

Waar staan we nu?

Aan de start. Aankomende periode wordt dit verder uitgewerkt.

Vragen?

Achteraf nog een vraag? Mail ons!
isolatie@servicepuntde.nl
Laura.oosting@servicepuntde.nl

SERVICEPUNT
DUURZAME ENERGIE

Een samenwerking van:

Haskoning Enhancing Society Together
FAKTON ENERGY
E:M+MA.
CE Delft Committed to the Environment

Het Servicepunt Duurzame Energie werkt in opdracht van Provincie Noord-Holland
en is onderdeel van Energieregio Noord-Holland

Provincie Noord-Holland
ENERGIE REGIO NOORD HOLLAND

Vragenrondje

- Wie gaat er binnen jouw gemeente over een SMP?
- Wat neem je mee naar je eigen werk van het SMP?
- Wat heb je nodig om met het SMP in je gemeente aan de slag te gaan?

- Met je buurman in gesprek / stelling ja, nee en bewegen door de zaal